

Mikko Kärnä kesk

Kirjallinen kysymys maaseudun paikallislehtien jakelun turvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Vaikka lehtien digiversioiden suosio tiedonvälityksessä kasvaa, on päivittäinen postinjakelu edelleen kansalaisille olennainen peruspalvelu. Toimiva ja asiakkaalle annetun palvelulupauksen mukainen jakelu on tärkeä osa myös paikallislehtien toimintaa.

Päivittäinen postinjakelu on tärkeää, koska se turvaa kansalaisten tasapuolista tiedonsaantia. Haja-asutusalueilla paikallislehdet jaetaan pääsääntöisesti Postin perusjakelussa, eli lehti tulee kotiin muun päiväpostin mukana.

Postin jakelussa on jo tällä hetkellä ongelmia maaseudulla, mikä asettaa ihmiset epätasa-arvoiseen asemaan. Posti ja sen mukana tulevat paikallislehdet saattavat maaseudulla tulla postilaatikkoon vasta illalla tai seuraavana päivänä, joskus ei silloinkaan. Ehdotettu kolmipäiväinen postinjakelu veisi haja-asutusalueiden asukkailta heidän ainoan jakelunsa kahdelta päivältä viikossa. Epävarmuus jakelusta aiheuttaa myös suurta hankaluutta paikallislehtien toiminnalle.

Liikenne- ja viestintäministeriö on valmistellut tällä hallituskaudella postilain uudistusta, joka siinä on tärkeä ja tarpeellinen. Yhtenä alkuperäisen lakiehdotuksen keskeisimmistä sisällöistä oli kuitenkin jakelu- ja keräilypäivien supistaminen. Tämä ei ole linjassa myöskään EU:n posti-direktiivin kanssa, joka lähtee edelleen viiden päivän keräily- ja jakeluvelvoitteesta.

Tuoreessa päivitetystä lakiehdotuksesta, joka lähti lausuntokierrokselle lokakuussa 2021, hallitus ehdottaa siirtymistä postin yleispalveluiden osalta kolmipäiväiseen postinjakeluun ja -keräilyyn. Nykyisessä postilaissa jakeluvelvoite on viisipäiväinen, mutta postilaki sallii yleispalvelukirjeiden harvennetun jakelun niillä alueilla, joilla on järjestetty sanomalehtien varhaisjakelu.

Luonnoksessa ehdotetaan kuitenkin määräaikaista valtionavustusta turvaamaan sanomalehtien jakelu viitenä päivänä viikossa niille alueille, joilla se ei ole taloudellisesti kannattavaa ja joilla ei ole nykyisellään varhaisjakelua viitenä päivänä viikossa.

Paikallislehtitoimitukset ovat kuitenkin huolissaan tämän valtionavustuksen käytännön toteuttamisesta ja sen aiheuttamasta epävarmuudesta lehden julkaisuaikatauluun ja jakeluun. Luvattun tuen määräaikaisuus asettaa myös tulevaisuuden hämärän peittoon.

Kirjallinen kysymys KK 601/2021 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo turvata maaseudun paikallislehtien jakelun ja varmistua siitä, että paikallislehtien toimintaedellytykset säilyvät pitkällä aikavälillä?

Helsingissä 28.10.2021

Mikko Kärnä kesk